NN 92/2019 (30.9.2019.), Pravilnik o prometnim znakovima, signalizaciji i opremi na cestama

MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE

1823

Na temelju članka 12. stavka 5., Zakona o sigurnosti prometa na cestama (»Narodne novine«, br. 67/08, 48/10, 74/11, 80/13, 158/13, 92/14, 64/15, 108/17 i 70/19) i članka 17. stavka 4., Zakona o cestama (»Narodne novine«, br. 84/11, 22/13, 54/13, 148/13 i 92/14) ministar mora, prometa i infrastrukture u suglasnosti s ministrom unutarnjih poslova donosi

PRAVILNIK

O PROMETNIM ZNAKOVIMA, SIGNALIZACIJI I OPREMI NA CESTAMA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom propisuje namjena, vrsta, značenje, oblik, boja, dimenzije, karakteristike i postavljanje prometnih znakova, signalizacije i opreme na cestama, koje se koriste za cestovni promet.

Članak 2.

(1) Prometni znakovi, signalizacija i oprema na cestama su sredstva i uređaji koji sudionike u prometu upozoravaju na opasnost, definiraju zabrane, ograničenja i obaveze te pružaju potrebne obavijesti za siguran i nesmetan promet.

(2) Prometne znakove, signalizaciju i opremu na cestama čine:

1. prometni znakovi, i to:
– znakovi opasnosti
– znakovi izričitih naredbi
– znakovi obavijesti
– znakovi obavijesti za vođenje prometa
– dopunske ploče
– promjenjivi prometni znakovi
2. prometna svjetla, i to:
– prometna svjetla za upravljanje prometom
– prometna svjetla za upravljanje prometom pješaka i biciklista
– prometna svjetla za upravljanje javnim gradskim prometom
– prometna svjetla za označavanje prijelaza ceste preko željezničke pruge
– prometna svjetla za obilježavanje radova na cesti i drugih zapreka i oštećenja kolnika
3. oznake na kolniku i drugim prometnim površinama, i to:
– uzdužne oznake na kolniku
– poprečne oznake na kolniku
– ostale oznake na kolniku i drugim prometnim površinama
4. prometna oprema ceste, i to:
– oprema za označavanje ruba kolnika
– oprema za označavanje vrha prometnog otoka
– oprema, znakovi i oznake za označavanje zavoja, radova, zapreka i oštećenja kolnika
– oprema za vođenje i usmjeravanje prometa u zoni radova na cesti, zapreka, privremenih opasnosti i oštećenja kolnika
– branici i polubranici
– prometna zrcala
– zaštitne odbojne ograde

– oprema protiv zasljepljivanja

– zaštitne žičane ograde

– pješačke i biciklističke ograde

– ublaživači udara

– oprema za ručno upravljanje prometom

– pokazivač smjera vjetra

– mjerni, upravljački i nadzorni uređaji (brojači prometa, meteorološke postaje, video nadzor i dr.)

5. oprema i mjere za smirivanje prometa

6. cestovna rasvjeta.

Članak 3.

(1) Na prometnom znaku natpisi se ispisuju latiničnim pismom na hrvatskom jeziku.

(2) Natpisi na prometnim znakovima obavijesti, u pravilu, se ispisuju malim slovima.

(3) Dvojezični nazivi odredišta moraju biti napisani, na način da je prvo napisan hrvatski naziv, a potom naziv na jeziku i pismu nacionalne manjine ako je to propisano posebnim propisom.

(4) Na prometni znak može se upisati i naziv odredišta koje se nalazi u drugoj državi. Naziv odredišta u drugoj državi ispisuje se na jeziku te države. Uz odredište u drugoj državi obavezno se upisuje nacionalna auto oznaka države odredišta (C124).

(5) Na cestama koje su, u pravilu, dio transeuropske cestovne mreže, osim na hrvatskom jeziku, natpisi na prometnoj signalizaciji koja obavještava korisnike ceste o stanju u prometu i cestarini mogu biti ispisani i na drugim jezicima.

Članak 4.

(1) Prometni znakovi, signalizacija i oprema na cestama izrađuje se, postavlja i održava sukladno važećim zakonskim i podzakonskim aktima iz područja cestovnog prometa, hrvatskim normama, naputcima i smjernicama za primjenu ovog Pravilnika te mora ispunjavati sve zahtjeve EU-a na području sigurnosti, zdravlja i okoliša, odnosno imati CE oznaku.

(2) Prometni znakovi, signalizacija i oprema na cestama postavlja se na temelju prometnog elaborata.

(3) Prometni znakovi, signalizacija i oprema na cestama postavlja se na način da je sudionik u prometu može pravodobno uočiti i prepoznati njezino značenje te uskladiti ponašanje na temelju primljenih informacija.

(4) Prometni znakovi, signalizacija i oprema na cestama mora biti međusobno usklađena te davati istoznačne informacije svim sudionicima u prometu.

(5) Numeričke i tekstualne oznake te simboli prikazani su u ovom Pravilniku kao primjer te se u praksi moraju uskladiti sa stvarnom prometnom situacijom.

II. PROMETNI ZNAKOVI

Članak 5.

(1) Prometni znakovi izrađuju se tako da je njihovo značenje stalno ili promjenjivo.

(2) Prometni znakovi mogu biti izvedeni s vlastitim (unutarnje osvjetljenje) ili vanjskim izvorom svjetlosti (osvjetljenje izvana s posebnom svjetiljkom).

(3) Prometni znakovi i znakovi s promjenjivim porukama mogu biti izvedeni sa svjetlećim elementima na crnoj podlozi.

(4) Površina stalnih prometnih znakova izrađuje se od retroreflektirajućih materijala najmanjeg koeficijenta retrorefleksije razreda RA1, a za autoceste i ceste namijenjene isključivo prometu motornih vozila (u daljnjem tekstu brze ceste), najmanje koeficijenta retrorefleksije razreda RA2.

(5) Prometni znakovi postavljeni s lijeve strane ili iznad kolnika izrađuju se od retroreflektirajućih materijala najmanjeg koeficijenta retrorefleksije razreda RA2 ukoliko područje ceste na kojem se postavljaju nije osvjetljeno cestovnom rasvjetom. U slučaju postojanja cestovne rasvjete prometni znakovi se izrađuju od retroreflektirajućeg materijala razreda sukladno stavcima 4. i 6. ovog članka, odnosno posebnim odredbama definiranim za pojedini prometni znak.

(6) Signalizacija i oprema za označavanje ruba kolnika, radova, prepreka, oštećenja kolnika, za vođenje i usmjeravanje prometa u zoni radova ili drugih izvanrednih situacija na cesti te zaštitnim ogradama izrađuju se od retroreflektirajućih materijala ili se na njima moraju postaviti retroreflektirajuće oznake minimalnog koeficijenta retrorefleksije razreda RA2.

(7) Kromatične vrijednosti i svjetlosni faktor novih prometnih znakova moraju odgovarati klasi CR2 sukladno normi HR EN 12899-1 ili relevantnom europskom tehničkom dopuštenju.

Članak 6.

Retroreflektirajući materijal koji se koristi za proizvodnju stalnih prometnih znakova mora biti obilježen trajnom i vidljivom identifikacijskom oznakom u skladu s normom HR EN 12899-1. Trajnost oznake mora biti jednaka očekivanom životnom vijeku prometnog znaka te mora biti vidljiva na retroreflektirajućem materijalu. Oznaka mora sadržavati minimalno sljedeće podatke:

– logotip ili identifikacijski znak proizvođača

– identifikacijski kod proizvoda

– propisani razred retroreflektirajućih svojstava kao što je utvrđeno u normi HR EN 12899-1 ili relevantnom europskom tehničkom dopuštenju.

Članak 7.

(1) Zahtijevani koeficijenti retrorefleksije i kromatičnosti boja postavljenih prometnih znakova potrebno je provjeriti najkasnije u roku od 10 godina, odnosno prije isteka garantnog roka prometnog znaka ili u bilo kojem trenutku, ukoliko upravitelj ceste ili nadležno inspekcijsko tijelo vizualnim pregledom tako utvrde.

(2) Prometni znak mora se zamijeniti kada njegova reflektirajuća svojstva ne zadovoljavaju najmanje 70% zahtijevane vrijednosti za novi znak i/ili kada njegove kromatične vrijednosti ne zadovoljavaju propisani razred kvalitete (CR1).

Članak 8.

(1) Poleđina podloge prometnog znaka sive je boje (RAL 9006) i bez sjaja.

(2) Na poleđini prometni znak mora biti obilježen trajnom i vidljivom identifikacijskom oznakom. Oznaka mora sadržavati minimalno sljedeće podatke:

– simbol CE

– dvije posljednje znamenke godine u kojoj je prvi put bila stavljena određena oznaka CE

– naziv i registriranu adresu proizvođača

– jedinstvenu identifikacijsku oznaku vrste proizvoda

– referentni broj izjave o svojstvima

– uputu na usklađenu tehničku specifikaciju (broj i datum norme)

– identifikacijski broj ovlaštenog tijela

– namjeravanu uporabu

– mjesec i godinu proizvodnje

– web-mjesto na kojem se nalazi izjava o svojstvima.

Članak 9.

(1) Konstrukcija stalnog prometnog znaka mora sukladno normi HRN EN 12899-1 sa stajališta mehaničke otpornosti znaka ispunjavati sljedeće minimalne zahtjeve:

– faktor sigurnosti za opterećenje – razred PAF1

– udar vjetra – razred WL5

– dinamički pritisak pri čišćenju snijega – razred DSL1

– najmanja dopuštena deformacija pri savijanju – razred TDB4.

(2) Konstrukcija prometnog znaka s vlastitim izvorom svjetlosti mora sukladno normi sa stajališta mehaničke otpornosti znaka ispunjavati i dodatne minimalne zahtjeve:

– otpornost na vodu i prašinu – razred IP65

– prosječno osvjetljenje znaka – najmanje razreda L3 na autocestama i brzim cestama, a na ostalim cestama najmanje L2

– jednakomjerna svjetlost znaka – razred U2.

Članak 10.

(1) Prometni znakovi postavljaju se tako da ne ometaju kretanje svih sudionika u prometu.

(2) Prometni znakovi postavljaju se s desne strane ceste uz kolnik u smjeru kretanja vozila.

(3) Iznimno, ako na mjestu na kojem se postavlja prometni znak postoji opasnost da ga sudionici u prometu neće na vrijeme primijetiti zbog gustoće prometa ili zbog drugih razloga, prometni znak može se postaviti i na suprotnoj, lijevoj strani ceste ili iznad kolnika.

(4) Ako je potrebno naglasiti važnost prometnog znaka, isti može biti izveden na kontrastnoj kvadratnoj ili pravokutnoj ploči bijele boje koeficijenta retrorefleksije razreda RA3. Ako je potrebno dodatno naglasiti važnost prometnog znaka u cilju dodatnog povećanja sigurnosti prometa, prometni znak može biti izveden na kontrastnoj kvadratnoj ili pravokutnoj ploči

fluorescentne žuto-zelene boje koeficijenta retrorefleksije razreda RA3. U tim slučajevima, umetnuti prometni znak i kontrastna ploča moraju biti istog razred koeficijenta retrorefleksije. Na kontrastnoj ploči može se ispisati tekst koji objašnjava prometni znak.

(5) Po potrebi, za označavanje radova na autocestama i brzim cestama prometni znakovi »suženje kolnika« (A08, A08-1, A08-2), »radovi na cesti« (A15), »promet u oba smjera« (A16), »zabrana prometa u jednom smjeru« (B04), »ograničenje brzine« (B30), »zabrana pretjecanja za sva motorna vozila, osim mopeda i motocikla bez prikolice« (B31) i »zabrana pretjecanja za teretna motorna vozila« (B32) mogu se izvesti kao umetnuti znakovi na ploči fluorescentno žuto-zelene boje koeficijenta retrorefleksije razreda RA3.

Kada se prometni znak »radovi na cesti« (A15) izvodi kao umetnuti znak na ploči fluorescentno žuto-zelene boje koeficijenta retrorefleksije razreda RA3, osnovna boja mu je bijela.

(6) Prometni znakovi mogu se izvesti kao oznake na kolniku i drugim prometnim površinama.

Članak 11.

(1) Na isti stup mogu se postaviti najviše dva prometna znaka čiji koeficijent retrorefleksije mora biti istog razreda.

(2) Ako se na isti stup postavljaju različite vrste prometnih znakova, znakovi opasnosti moraju uvijek biti postavljeni na vrhu stupa.

(3) Dopunske ploče, koje pobliže određuju značenje prometnog znaka kojemu su dodani, sastavni su dio tog prometnog znaka ispod kojeg su postavljene.

(4) Stup prometnog znaka, u pravilu, se postavlja najviše do 2 m od kolničkog ruba, a iznimno se na autocestama i brzim cestama može postaviti najviše do 3 m.

Članak 12.

(1) Prometni znakovi smješteni uz kolnik izvan naselja postavljaju se na visini od 1,2 do 1,5 m, osim znakova »obavezan smjer« (B45-6) kada se postavlja na kružnom toku, »obavezno obilaženje« (B47, B47-1 i B47-2) kada se postavljaju na razdjelni otok, »planinski prijevoj« (C71), »rijeka« (C72), »tunel« (C73), »cestovni objekt« (C74), »oznaka broja čvorišta« (C110), »broj međunarodne ceste« (C111), »broj autoceste« (C112), »broj javne ceste« (C113, C113-1 i C113-2), »kilometarska oznaka za autoceste ili brze ceste« (C114), »oznaka dionice ceste« (C115, C115-1 i C115-2), »oznaka kraka čvorišta« (C116), »Europska biciklistička ruta« (C117), »biciklistička ruta« (C118) i »udaljenost do cestovno-željezničkog prijelaza« (A36, A36-1, A36-2, A36-3, A36-4, A36-5, A36-6, A36-7, A36-8 i A36-9) koji se postavljaju na visini 80 do 120 cm te znakova »radovi na cesti" (A15), »prometna nesreća« (A17), »ograničenje brzine« (B30), »zabrana pretjecanja za sva motorna vozila, osim mopeda i motocikla bez prikolice« (B31) i skupina znakova »obavezan smjer«, »dopušteni smjerovi« i »obavezno obilaženje« (od B45 do B47), koji kod privremene regulacije prometa mogu biti postavljeni na stalak ili postolje i uzdignuti najmanje 0,30 m iznad površine kolnika.

(2) Iznimno, od odredbi propisanih u stavku 1. ovog članka, na autocestama i brzim cestama znakovi obavijesti za vođenje prometa smješteni uz rub kolnika mogu se postaviti na visini do 2,5 m.

(3) Prometni znakovi u naseljima smješteni uz kolnik postavljaju se na visini od 0,30 do 2,20 m.

(4) Prometni znakovi smješteni iznad kolnika postavljaju se na minimalnoj visini od 4,5 m, odnosno, u pravilu, 5,0 m.

(5) Visine iz stavaka 1. i 2. ovog članka, računaju se od površine kolnika do donjeg ruba prometnog znaka, a ako se prometni znak postavlja zajedno s dopunskom pločom, računa se do donjeg ruba dopunske ploče.

Članak 13.

(1) Prometni znak, u pravilu, se postavlja tako da je rub znaka udaljen 0,75 m od ruba kolnika. Vodoravni razmak između ruba kolnika i najbližeg ruba prometnog znaka iznosi najmanje 0,30 m u naselju, odnosno 0,5 m izvan naselja te 0,25 m od biciklističke staze.

(2) Iznimno, od odredbi propisanih u stavku 1. ovog članka, na autocestama i brzim cestama znakovi obavijesti za vođenje prometa mogu se postaviti tako da je rub znaka udaljen do 1,5 m od ruba kolnika.

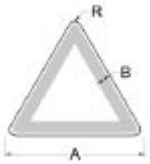
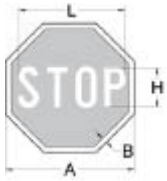
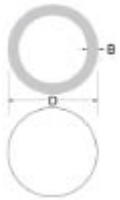
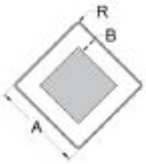
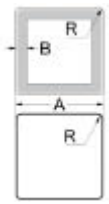
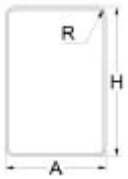
(3) Iznimno, prometni znak se može postaviti na konzolni nosač, semaforski stup, ostale stupove uz cestu (npr. stupovi javne rasvjete) te druge konstrukcije ako je tako postavljen znak uočljiviji za sudionike u prometu.

Članak 14.

(1) Oblici, razredi veličina te dimenzije pojedinih elemenata prometnih znakova koje su najčešće u upotrebi prikazani su u tablici 1.

Tablica 1. Oblici, razredi veličina i dimenzije pojedinih elemenata prometnih znakova

	Dimenzije pojedinih elemenata prometnog znaka (mm)

Oblik prometnog znaka	Element znaka	Autoceste i brze ceste	Ostale javne ceste i glavne gradske prometnice	Ostale ceste i prometne površine	Tuneli, galerije i javne garaže (minimalno)
Razred veličine		**1**	**2**	**3**	**4**
	A	1200	900	600	400
	B	108	81	54	36
	R	35	35	35	35
	A	900	600	600	400
	B	36	24	24	16
	H	315	210	210	140
	L	680	450	450	330
	D	900	600	400	300
	B	90	60	40	30
	A	900	600	600	300
	B	162	108	108	54
	R	25	25	25	25
	A	900	600	400	300
	B	100	66	44	33
	R	25	25	25	25
	A	900	600	400	300
	H	1350	900	600	450
	R	25	25	25	25
	A	900	600	400	400
	R	25	25	25	25

(2) Prometni znakovi mogu biti drugačijih dimenzija od onih navedenih u tablici 1., ako je to za pojedini znak definirano ovim Pravilnikom.

(3) Iznimno, od odredbi propisanih u stavku 1. ovog članka, na cestama na kojima postoje ograničavajući čimbenici, dimenzije prometnih znakova razreda veličine 2 mogu se smanjiti za jedan razred veličine. Po potrebi, veličina prometnih znakova može se povećati za jedan razred veličine. Dimenzije prometnog znaka B02 na parkiralištima (prometnim površinama) mogu se smanjiti za jedan razred veličine.

(4) Veličina simbola na prometnom znaku mora biti razmjerna veličini znaka, a njegovi omjeri i položaj na znaku moraju biti sukladni grafičkim prikazima iz ovog Pravilnika i tehničkim specifikacijama prometnih znakova.

(5) Ako veličina za određeni prometni znak nije definirana ovim Pravilnikom ili nije navedena u prvom stavku ovog članka, veličina znaka određuje se prema veličini i vrsti fontova te broju simbola na njemu.

(6) Dimenzije postavljenih prometnih znakova i dopunskih ploča na istom stupu, u pravilu, moraju odgovarati sljedećem:

– trokut duljine stranice 120 cm u paru s krugom promjera 90 cm, odnosno kvadratom i pravokutnikom duljine stranice 90 cm